

”I Västsahara intet nytt”

När jag skriver denna text befinner jag mig i Konstanz, Tyskland där den globala ickevåldsrörelsen International Fellowship of Reconciliation (IFOR) som Kristna Fredsrörelsen är en del av precis firat sitt 100 årsjubileum. IFOR bildades 1914, ödesåret då första världskriget bröt ut.

Nu, 100 år senare är världen en annan – de flesta regeringar samarbetar med varandra inom ramen för FN och krigets och diktatorernas barbari har begränsats genom internationella konventioner. Vi kan träffas över nationsgränserna och prata om fred och mänskliga rättigheter utan att förföljas och fångas. Eller är det verkligen så? Har så mycket förändrats?

När jag genom vår samarbetsorganisation AFAPREDESA, hör om situationen i Västsahara är det som om tiden har stått still, året fortfarande är 1914 och en parafra av Erich Maria Remarques bok ”På Västfronten Intet Nytt” är den mest träffande beskrivningen av läget.

Västsaharas befolkning lever i en värld där FN är tandlöst och styrs av Marockos och dess allierades intressen i folkrättsvidrig naturresursutvinning. Ett FN som inte ens följer sina egna regler och återigen lämnar FN-styrkan MINURSO utan mandat att observera situationen för de mänskliga rättigheterna.

Till råga på allt har inte FN:s högkommissarie för de mänskliga rättigheterna tillräcklig makt att få träffa västsahariska människorättsorganisationer på neutral mark i MINURSO:s lokaler under sitt besök i Västsahara i maj i år. Mötet flyttades efter Marockos påtryckningar till ett hotell där alla deltagare fick registrera sig hos

representanter för den marockanska säkerhetstjänsten för att få träffa högkommissariens företrädare, svensken Anders Kompass.

Västsahariska självständighets- och MR-aktivister fångas samtidigt på löpande band och döms till långa fängelsestraff av militärdomstolar på bästa 30-talsmanér.

Situationen i fängelserna är så alarmerande och tortyr är så vanligt att den till och med fått uppmärksamhet i den rapport som FN:s specialrapportör för tortyr och annan omänsklig behandling publicerade efter sitt besök i Marocko och Västsahara i slutet på 2012. Dock till mycket liten nytta eftersom situationen är densamma idag. Men kanske det värsta av allt: detta sker med omvärldens goda minne.

Sverige har länge varit ett av de länder i Europa som tydligast stått på folkrättens sida i Västsaharakonflikten. Vi har till och med ett riksdagsbeslut från slutet av 2012 som säger att Sverige, som första land i EU, bör erkänna Västsahara. Tyvärr har regeringen hittills vägrat följa riksdagsbeslutet.

Men vi har ju tur här i Sverige, där året är 2014 och inte 1914 – vi kan nämligen berätta om allt detta utan att bli fängslade och torterade! Vi kan även sätta press på den framtida regering som vi kommer att välja i september. Då kanske vi kan sätta en sten i rullning som gör att orden ”I Västsahara intet nytt” till slut blir förpassade till den historia där de hör hemma.



SOFIA WALAN

**Sofia Walan, generalsekreterare för
Kristna Fredsrörelsen
Bild: Magnus Aronsson**